ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)
της 9ης Μαρτίου 2006 *

Στην υπόθεση C-421/04,

με αντικείμενο αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 234 ΕΚ, που υπέβαλε το Audiencia Provincial de Barcelona (Ισπανία) με απόφαση της 28ης Ιουνίου 2004, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο την 1η Οκτωβρίου 2004, στο πλαίσιο της δίκης

Matratzen Concord AG

κατά

Hukla Germany SA,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους P. Jann, πρόεδρο τμήματος, N. Colneric, J. N. Cunha Rodrigues, M. Ilešič (εισηγητή) και E. Levits, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: F. G. Jacobs
γραμματέας: R. Grass

* Γλώσσα διαδικασίας: η ισπανική.

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

— η Matratzen Concord AG, εκπροσωπούμενη από τον L. Gibert Vidaurre, abogado,

— η Hukla Germany SA, εκπροσωπούμενη από τον I. Davi Armengol, abogado,

— το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας, εκπροσωπούμενο από τη C. Jackson, επικουρούμενη από την E. Himsworth, barrister,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τους R. Vidal και N. B. Rasmussen,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 24ης Νοεμβρίου 2005,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία των άρθρων 28 ΕΚ και 30 ΕΚ.

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ της Matratzen Concord AG (στο εξής: Matratzen Concord) και της Hukla Germany SA (στο εξής: Hukla) αφορώσας το κύρος ενός εθνικού σήματος.

Το νομικό πλαίσιο

3 Κατά το άρθρο 28 ΕΚ, «[ο]ι ποσοτικοί περιορισμοί επί των εισαγωγών, καθώς και όλα τα μέτρα ισοδυνάμου αποτελέσματος, απαγορεύονται μεταξύ των κρατών μελών».

4 Το άρθρο 30 ΕΚ ορίζει τα εξής:

«Οι διατάξεις των άρθρων 28 και 29 δεν αντιτίθενται στις απαγορεύσεις ή στους περιορισμούς εισαγωγών, εξαγωγών ή διαμετακομίσεων που δικαιολογούνται από λόγους [...] προστασίας της βιομηχανικής και εμπορικής ιδιοκτησίας. Οι απαγορεύσεις ή οι περιορισμοί αυτοί δεν δύνανται πάντως να αποτελούν ούτε μέσο αυθαιρέτων διακρίσεων ούτε συγκεκαλυμμένο περιορισμό στο εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών.»

5 Η πρώτη οδηγία 89/104/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1988, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων (ΕΕ 1989, L 40, σ. 1, στο εξής: οδηγία), προβλέπει, στην έβδομη αιτιολογική σκέψη της, ότι «η πραγματοποίηση των στόχων οι οποίοι επιδιώκονται με την προσέγγιση προϋποθέτει ότι η απόκτηση και η διατήρηση του δικαιώματος επί του κατατεθέντος σήματος εξαρτάται, κατ' αρχήν, από τους ίδιους όρους σε όλα τα κράτη μέλη» και ότι «οι λόγοι απαραδέκτου ή ακυρότητας που αφορούν το ίδιο το σήμα [...] πρέπει να απαριθμούνται περιοριστικά».

6 Το άρθρο 3 της οδηγίας προβλέπει τους λόγους απαραδέκτου της καταχωρίσεως ενός σήματος ή ακυρότητας ενός καταχωρισθέντος σήματος. Η παράγραφος 1, στοιχεία β' και γ', του άρθρου αυτού ορίζει μεταξύ άλλων τα εξής:

«Δεν καταχωρίζονται ή, εάν έχουν καταχωρισθεί, είναι δυνατόν να κηρυχθούν άκυρα:

[...]

β) τα σήματα που στερούνται διακριτικού χαρακτήρα,

γ) τα σήματα που συνίστανται αποκλειστικά από σημεία ή ενδείξεις που μπορούν να χρησιμεύσουν στο εμπόριο, προς δήλωση του είδους, της ποιότητας, της ποσότητας, του προορισμού, της αξίας, της γεωγραφικής προέλευσης ή του χρόνου παραγωγής του προϊόντος ή της παροχής της υπηρεσίας ή άλλων χαρακτηριστικών του προϊόντος ή της υπηρεσίας.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

7 Η Hukla είναι δικαιούχος του εθνικού λεκτικού σήματος MATRATZEN, καταχωρισθέντος στην Ισπανία την 1η Μαΐου 1994, για να διακρίνει, μεταξύ άλλων, «έπιπλα αναπαύσεως όπως κρεβάτια, καναπέδες-κρεβάτια, κρεβάτια εκστρατείας, λίκνα, ντιβάνια, αιώρες, κουκέτες, καιφορητά λίκνα, μετατρεπόμενα

έπιπλα, τροχούς για κρεβάτια και έπιπλα, κομοδίνα, καρέκλες, πολυθρόνες και σκαμνιά, υποστρώματα, αχυροστρωμνές, στρώματα και μαξιλάρια κεφαλής», τα οποία υπάγονται στην κλάση 20, υπό την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας σχετικά με τη διεθνή ταξινόμηση προϊόντων και υπηρεσιών όσον αφορά την καταχώριση σημάτων, της 15ης Ιουνίου 1957, όπως έχει αναθεωρηθεί και τροποποιηθεί.

8 Στις 10 Οκτωβρίου 1996, η Matratzen Concord υπέβαλε στο Γραφείο Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (στο εξής: ΓΕΕΑ) αίτηση για την καταχώριση ως κοινοτικού σήματος ενός μικτού, λεκτικού και εικονιστικού, σήματος το οποίο περιείχε, μεταξύ άλλων, τη λέξη «Matratzen», για διάφορα προϊόντα των κλάσεων 10, 20 και 24 υπό την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας.

9 Δεδομένου ότι η Hukla άσκησε ανακοπή κατά της καταχωρίσεως αυτής, βασιζόμενη στο προγενέστερο ισπανικό σήμα της MATRATZEN, η εν λόγω αίτηση απορρίφθηκε με απόφαση του δευτέρου τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ της 31ης Οκτωβρίου 2000. Η προσφυγή την οποία άσκησε η Matratzen Concord κατά της αποφάσεως αυτής απορρίφθηκε με την απόφαση του Πρωτοδικείου της 23ης Οκτωβρίου 2002, Τ-6/01, Matratzen Concord κατά ΓΕΕΑ — Hukla Germany (Matratzen) (Συλλογή 2002, σ. II-4335), η οποία επικυρώθηκε, κατ' αναίρεση, με τη διάταξη του Δικαστηρίου της 28ης Απριλίου 2004, C-3/03 P, Matratzen Concord κατά ΓΕΕΑ (Συλλογή 2004, σ. I-3657).

10 Παράλληλα προς τη διαδικασία ανακοπής, η οποία εξελισσόταν ενώπιον των οργάνων του ΓΕΕΑ και κατόπιν ενώπιον των κοινοτικών δικαστηρίων, η Matratzen Concord άσκησε, ενώπιον του Juzgado de Primera Instancia n° 22 de Barcelona (Ισπανία), προσφυγή ακυρώσεως κατά του εθνικού σήματος MATRATZEN βάσει του άρθρου 11, παράγραφος 1, στοιχεία a, e και f, του νόμου 32/1988, της 10ης Νοεμβρίου 1988, περί σημάτων (Ley 32/1988, de 10 de noviembre, de Marcas, BOE αριθ. 272, της 12ης Νοεμβρίου 1988). Υποστήριξε, κατ' ουσίαν, ότι, λαμβανομένου υπόψη του ότι η λέξη «Matratzen» σημαίνει «στρώμα» στα γερμανικά, το όνομα από το οποίο απαρτιζόταν το επίμαχο σήμα αποτελούσε έννοια γένους και μπορούσε να παραπλανήσει τους καταναλωτές ως προς τη φύση, την ποιότητα, τα χαρακτηριστικά ή τη γεωγραφική προέλευση των προϊόντων που φέρουν το εν λόγω σήμα.

11 Δεδομένου ότι η προσφυγή της απορρίφθηκε με απόφαση της 5ης Φεβρουαρίου 2002, η Matratzen Concord άσκησε έφεση κατά της αποφάσεως αυτής ενώπιον του Audiencia Provincial de Barcelona.

12 Το δικαστήριο αυτό εκθέτει ότι η ουσιώδης λειτουργία του σήματος έγκειται στον εντοπισμό της εμπορικής προελεύσεως των προϊόντων ή των υπηρεσιών που το φέρουν και ότι, υπό την έννοια αυτή, η ισπανική νομολογία θεωρεί ότι τα ονόματα που αποτελούν δάνεια από ξένη γλώσσα είναι αυθαίρετα, εκκεντρικά ή ιδιόρρυθμα, εκτός αν παρουσιάζουν ομοιότητα με έναν ισπανικό όρο, πράγμα το οποίο επιτρέπει να υποτεθεί ότι ο μέσος καταναλωτής γνωρίζει την έννοιά τους, ή αν έχουν αποκτήσει τέτοια έννοια στην εθνική αγορά.

13 Το Audiencia Provincial de Barcelona διερωτάται ωστόσο αν η ερμηνεία αυτή είναι σύμφωνη προς την έννοια «ενιαία αγορά». Θεωρεί ότι οι ονομασίες γένους που προέρχονται από τις γλώσσες των κρατών μελών πρέπει να παραμένουν διαθέσιμες για να μπορούν να χρησιμοποιούνται από οποιαδήποτε επιχείρηση είναι εγκατεστημένη στα κράτη αυτά. Η καταχώρισή τους ως σήματος εντός κράτους μέλους διευκολύνει τις μονοπωλιακές καταστάσεις, οι οποίες πρέπει να αποκλείονται, προκειμένου να διασφαλίζεται η φυσιολογική λειτουργία της αγοράς, και θα μπορούσε να συνιστά παράβαση της απαγορεύσεως κάθε ποσοτικού περιορισμού επί των εισαγωγών μεταξύ των κρατών μελών, την οποία προβλέπει το άρθρο 28 ΕΚ.

14 Το αιτούν δικαστήριο κρίνει ότι, στην εκκρεμή ενώπιόν του υπόθεση, το ισπανικό σήμα MATRATZEN περιάγει τον δικαιούχο του σε θέση που μπορεί να του χρησιμεύσει για να περιορίσει ή να μειώσει την εισαγωγή στρωμάτων από γερμανόφωνες χώρες και, επομένως, να εμποδίσει την ελεύθερη κυκλοφορία εμπορευμάτων.

15 Το δικαστήριο αυτό διερωτάται ωστόσο μήπως τέτοιοι περιορισμοί ή τέτοιες μειώσεις μπορούν να δικαιολογηθούν βάσει του άρθρου 30 ΕΚ. Συναφώς, εκθέτει ότι το Δικαστήριο, με την απόφαση της 3ης Ιουλίου 1974, 192/73, Van Zuylen (Rec. 1974, σ. 731), επιβεβαίωσε την υπεροχή της αρχής της ελεύθερης κυκλοφορίας των

εμπορευμάτων έναντι της σε εθνικό επίπεδο προστασίας των δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας και έκρινε ότι αντίθετο συμπέρασμα θα συνεπαγόταν ανεπιθύμητη κατάτμηση των αγορών, θίγουσα την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων και δημιουργούσα συγκαλυμμένους περιορισμούς στο μεταξύ κρατών μελών εμπόριο.

16 Εκτιμώντας ότι η επίλυση της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιόν του προϋποθέτει την ερμηνεία του άρθρου 30 ΕΚ, το Audiencia Provincial de Barcelona αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Μπορεί το κύρος της καταχωρίσεως ενός σήματος σε κράτος μέλος να συνιστά συγκεκαλυμμένο περιορισμό του εμπορίου μεταξύ των κρατών μελών, όταν το σήμα αυτό στερείται διακριτικού χαρακτήρα ή χρησιμοποιείται στο εμπόριο για να δηλώνει το προϊόν που το φέρει ή το είδος, την ποιότητα, την ποσότητα, τον προορισμό, την αξία, τη γεωγραφική προέλευση ή άλλα χαρακτηριστικά του προϊόντος στη γλώσσα άλλου κράτους μέλους, διαφορετική από την ομιλούμενη στο πρώτο κράτος μέλος, όπως μπορεί να είναι το ισπανικό σήμα "MATRATZEN" που διακρίνει στρώματα και σχετικά προϊόντα;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

17 Με το ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, αν τα άρθρα 28 ΕΚ και 30 ΕΚ έχουν την έννοια ότι δεν επιτρέπουν την καταχώριση, εντός κράτους μέλους, ως εθνικού σήματος, λέξεως η οποία αποτελεί δάνειο από τη γλώσσα άλλου κράτους μέλους, στην οποία η λέξη αυτή στερείται διακριτικού χαρακτήρα ή είναι περιγραφική των προϊόντων ή των υπηρεσιών για τα οποία ζητείται η καταχώριση.

18 Κατ' αρχάς, υπενθυμίζεται ότι, στο πλαίσιο της διαδικασίας συνεργασίας μεταξύ των εθνικών δικαστηρίων και του Δικαστηρίου την οποία θεσπίζει το άρθρο 234 ΕΚ, στο Δικαστήριο απόκειται να δώσει στο εθνικό δικαστήριο μια χρήσιμη απάντηση που να του παρέχει τη δυνατότητα επιλύσεως της διαφοράς της οποίας έχει επιληφθεί. Υπό το πρίσμα αυτό, το Δικαστήριο μπορεί να χρειαστεί επίσης να λάβει υπόψη του κανόνες κοινοτικού δικαίου τους οποίους ο εθνικός δικαστής δεν αναφέρει στο ερώτημά του (βλ., μεταξύ άλλων, τις αποφάσεις της 18ης Μαΐου 2000, C-230/98, Schiavon, Συλλογή 2000, σ. I-3547, σκέψη 37, και της 20ής Μαΐου 2003, C-469/00, Ravil, Συλλογή 2003, σ. I-5053, σκέψη 27).

19 Όπως προκύπτει από την έβδομη αιτιολογική σκέψη της, η οδηγία ρυθμίζει εξαντλητικά τους λόγους απαραδέκτου ή ακυρότητας της καταχωρίσεως που αφορούν το σήμα καθαυτό.

20 Κατά παγία νομολογία, ένα εθνικό μέτρο σε τομέα ο οποίος έχει αποτελέσει αντικείμενο πλήρους εναρμονίσεως σε κοινοτικό επίπεδο πρέπει να εκτιμάται υπό το πρίσμα των διατάξεων αυτού του μέτρου εναρμονίσεως και όχι εκείνων του πρωτογενούς δικαίου (βλ., μεταξύ άλλων, τις αποφάσεις της 20ής Μαρτίου 1997, C-352/95, Phytheron International, Συλλογή 1997, σ. I-1729, σκέψη 17, της 13ης Δεκεμβρίου 2001, C-324/99, DaimlerChrysler, Συλλογή 2001, σ. I-9897, σκέψη 32, και της 14ης Δεκεμβρίου 2004, C-210/03, Swedish Match, Συλλογή 2004, σ. I-11893, σκέψη 81).

21 Κατά συνέπεια, υπό το πρίσμα των διατάξεων της οδηγίας και, ειδικότερα, του άρθρου της 3, που αφορά τους απόλυτους λόγους απαραδέκτου ή ακυρότητας της καταχωρίσεως, και όχι των άρθρων 28 ΕΚ και 30 ΕΚ, πρέπει να εκτιμηθεί αν το κοινοτικό δίκαιο εμποδίζει την καταχώριση ενός εθνικού σήματος όπως το επίμαχο στην κύρια δίκη.

22 Το άρθρο 3 της οδηγίας δεν περιέχει κανένα λόγο απαραδέκτου της καταχωρίσεως αφορώντα ειδικώς τα σήματα που αποτελούνται από λέξη η οποία αποτελεί δάνειο από τη γλώσσα άλλου κράτους μέλους διαφορετικού από το κράτος καταχωρίσεως, στην οποία η λέξη αυτή στερείται διακριτικού χαρακτήρα ή είναι περιγραφική των προϊόντων ή των υπηρεσιών για τα οποία ζητείται η καταχώριση.

23 Εξάλλου, το σήμα αυτό δεν εμπίπτει κατ' ανάγκη στους λόγους απαραδέκτου της καταχωρίσεως οι οποίοι αντλούνται από την έλλειψη διακριτικού χαρακτήρα ή από τον περιγραφικό χαρακτήρα του σήματος και τους οποίους προβλέπουν, αντιστοίχως, τα σημεία β' και γ' του άρθρου 3, παράγραφος 1, της οδηγίας.

24 Πράγματι, προκειμένου να εκτιμηθεί αν ένα εθνικό σήμα στερείται διακριτικού χαρακτήρα ή είναι περιγραφικό των προϊόντων ή των υπηρεσιών για τα οποία ζητείται η καταχώριση, πρέπει να ληφθεί υπόψη η αντίληψη των ενδιαφερομένων κύκλων, ήτοι των συναλλασσομένων και/ή του μέσου καταναλωτή των εν λόγω προϊόντων ή υπηρεσιών, ο οποίος έχει τη συνήθη πληροφόρηση και εύλογη προσοχή και σύνεση, εντός της επικρατείας για την οποία ζητείται η καταχώριση (βλ. τις αποφάσεις της 4ης Μαΐου 1999, C-108/97 και C-109/97, Windsurfing Chiemsee, Συλλογή 1999, σ. I-2779, σκέψη 29, της 12ης Φεβρουαρίου 2004, C-363/99, Koninklijke KPN Nederland, Συλλογή 2004, σ. I-1619, σκέψη 77, και C-218/01, Henkel, Συλλογή 2004, σ. I-1725, σκέψη 50).

25 Ενδέχεται, λόγω γλωσσικών, πολιτισμικών, κοινωνικών και οικονομικών διαφορών μεταξύ των κρατών μελών, ένα σήμα το οποίο στερείται διακριτικού χαρακτήρα ή είναι περιγραφικό των οικείων προϊόντων ή υπηρεσιών εντός κράτους μέλους να μην έχει αυτά τα χαρακτηριστικά εντός άλλου κράτους μέλους (βλ., κατ' αναλογίαν, όσον αφορά τον παραπλανητικό χαρακτήρα ενός σήματος, την απόφαση της 26ης Νοεμβρίου 1996, C-313/94, Graffione, Συλλογή 1996, σ. I-6039, σκέψη 22).

26 Επομένως, το άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχεία β' και γ', της οδηγίας δεν εμποδίζει την καταχώριση, εντός κράτους μέλους, ως εθνικού σήματος, λέξεως η οποία αποτελεί δάνειο από τη γλώσσα άλλου κράτους μέλους, στην οποία η λέξη αυτή στερείται διακριτικού χαρακτήρα ή είναι περιγραφική των προϊόντων ή των υπηρεσιών για τα οποία ζητείται η καταχώριση, εκτός αν οι ενδιαφερόμενοι κύκλοι στο κράτος μέλος εντός του οποίου ζητείται η καταχώριση είναι ικανοί να αντιληφθούν τη σημασία της λέξεως αυτής.

27 Η ερμηνεία αυτή της οδηγίας είναι σύμφωνη με τις διατάξεις της Συνθήκης και, ιδίως, με τα άρθρα 28 ΕΚ και 30 ΕΚ.

28 Πράγματι, κατά παγία νομολογία, στο πλαίσιο της εφαρμογής της αρχής της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων, η Συνθήκη δεν θίγει το υποστατό των δικαιωμάτων που αναγνωρίζονται από τη νομοθεσία ενός κράτους μέλους περί βιομηχανικής και εμπορικής ιδιοκτησίας, αλλά περιορίζει απλώς, αναλόγως των περιστάσεων, την άσκηση των δικαιωμάτων αυτών (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 22ας Ιουνίου 1976, 119/75, Terrapin, Συλλογή τόμος 1976, σ. 383, σκέψη 5, και της 22ας Ιανουαρίου 1981, 58/80, Dansk Supermarked, Συλλογή 1981, σ. 181, σκέψη 11, και διάταξη Matratzen Concord κατά ΓΕΕΑ, προπαρατεθείσα, σκέψη 40).

29 Κατ' εφαρμογήν της νομολογίας αυτής, το Δικαστήριο έκρινε, με τη σκέψη 42 της προπαρατεθείσας διατάξεως Matratzen Concord κατά ΓΕΕΑ ?στην οποία ήταν ήδη υπό κρίση το ισπανικό σήμα MATRATZEN, αντικείμενο της διαφοράς της κύριας δίκης?, ότι η αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων δεν απαγορεύει σε κράτος μέλος να καταχωρίσει, ως εθνικό σήμα, ένα σημείο το οποίο, στη γλώσσα άλλου κράτους μέλους, είναι περιγραφικό των οικείων προϊόντων ή υπηρεσιών.

30 Η διαπίστωση αυτή επιβάλλεται και στην περίπτωση που το εν λόγω σήμα στερείται διακριτικού χαρακτήρα, στη γλώσσα κράτους μέλους διαφορετικού από το κράτους μέλος καταχωρίσεως, ως προς τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που αφορά η αίτηση καταχωρίσεως.

31 Προστίθεται ότι, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 59 έως 64 των προτάσεών του, η καταχώριση εντός κράτους μέλους ενός σήματος όπως το επίμαχο στην κύρια δίκη δεν απαγορεύει κάθε χρήση της λέξεως από την οποία αποτελείται το σήμα αυτό εκ μέρους άλλων επιχειρηματιών εντός του εν λόγω κράτους μέλους.

32 Συνεπώς, στο υποβληθέν ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχεία β΄ και γ΄, της οδηγίας δεν εμποδίζει την καταχώριση, εντός κράτους μέλους, ως εθνικού σήματος, λέξεως η οποία αποτελεί δάνειο από τη γλώσσα άλλου κράτους μέλους, στην οποία η λέξη αυτή στερείται διακριτικού χαρακτήρα ή είναι περιγραφική των προϊόντων ή των υπηρεσιών για τα οποία ζητείται η καταχώριση, εκτός αν οι ενδιαφερόμενοι κύκλοι στο κράτος μέλος εντός του οποίου ζητείται η καταχώριση είναι ικανοί να αντιληφθούν τη σημασία της λέξεως αυτής.

Επί των δικαστικών εξόδων

33 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφαίνεται:

Το άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχεία β΄ και γ΄, της οδηγίας 89/104/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1988, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων, δεν εμποδίζει την καταχώριση, εντός κράτους μέλους, ως εθνικού σήματος, λέξεως η οποία αποτελεί δάνειο από τη γλώσσα άλλου κράτους μέλους, στην οποία η λέξη αυτή στερείται διακριτικού χαρακτήρα ή είναι περιγραφική των προϊόντων ή των υπηρεσιών για τα οποία ζητείται η καταχώριση, εκτός αν οι ενδιαφερόμενοι κύκλοι στο κράτος μέλος εντός του οποίου ζητείται η καταχώριση είναι ικανοί να αντιληφθούν τη σημασία της λέξεως αυτής.

(υπογραφές)